

“La millor crítica és l'aplaudiment del públic”

Joan Pons (Ciutadella, 1946) és considerat un dels barítons dramàtics més importants del món. El seu repertori comprèn gairebé tots els grans papers per a baríton de Verdi. A Sevilla, on es preparava per a la representació de ‘Simon Boccanegra’ al Teatro Maestranza, parla amb EL TEMPS abans de l'assaig general.

El cantant menorquí ha actuat al Metropolitan Opera House de Nova York, on aviat complirà vint-i-cinc anys de presència ininterrompuda, a La Scala de Milà, sota la direcció de Lorin Maazel (1980), a la Royal Opera de Londres, a l'Òpera Estatal de Viena, al Teatro Colón de Buenos Aires i al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, entre d'altres, on es va formar com a artista. Pons, que fa tres anys va ser investit *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears (UIB), acaba de ser distingit amb la medalla d'Or de les Illes Balears. A la seva brillant trajectòria dins el món de la representació operística, que l'ha fet mereixedor del reconeixement del gran públic i de la crítica especialitzada, Pons afegeix el mèrit d'haver difós el nom i la tradició lírica de l'illa de Menorca en els escenaris de tot el món, sens dubte, un dels seus motius d'orgull més íntims.

—Per a una persona com vostè, acostumada als premis i als reconeixements, significa quelcom d'especial la medalla d'Or de les Illes Balears?

—Qualsevol premi i qualsevol reconeixement a una carrera fa il·lusió sempre i sempre és ben rebut. Som molt agraït. Tot i això, no m'acostum a fer campanya d'aquestes coses, fins al punt que no les incorpor al meu currículum. Per a una persona com jo, que té la sort de poder fer una feina reconeguda, i que, a més, es topa amb aquest tipus de premis, la medalla d'Or és un reconeixement que m'omple de satisfacció. Millor una bona notícia que una de dolenta.

—Ha vingut a Sevilla a cantar al Teatro Maestranza de Sevilla *Simon Boc-*

canegra, de Verdi, en una producció del Teatro Carlo Felice de Gènova. Però un artista com vostè no s'atura. Té després actuacions a Nova York, Zuric, Bilbao, Washington, Parma, Roma, Peralada i el Japó. Quant temps li queda d'estar al màxim nivell dins el món de l'òpera?

—Crec que ara mateix estic a un nivell molt alt. La meua carrera s'ha caracteritzat precisament per això. Quants anys em queden? No ho sé. El meu pare tenia molta il·lusió per veure la meua carrera, un dia es va llevar del llit, va anar a prendre un cafè i davant mateix de la feina li va agafar un atac i es va morir. Va durar 24 hores. Tenia cinquanta-set anys. Ningú no pot saber mai fins quan durarà. Ara bé, si vostè vol saber si he pensat alguna vegada de retirar-me de l'escena, li diré que, de moment, no. Encara tinc molts contractes per endavant. Entre final del 2007 i començament del 2008, compliré 25 anys de cantar ininterrompudament al Metropolitan Opera House de Nova York. L'any que ve hi he de tornar a anar, i també el següent. Són pocs els artistes espanyols que han aconseguit aquesta fita. L'únic, de fet, és Plácido Domingo.

—El Metro de Nova York és una de les seves cases, però també el Liceu. Són aquests dos dels escenaris als quals té més estima?

—El Liceu és la meua casa. M'he format com a cantant escaló rere escaló. He començat des de baix, cantant amb el cor. A poc a poc, vaig assolir més protagonisme fins a fer gairebé les funcions tot sol tota la temporada. La meua feina era treure

les castanyes del foc. Quan un baix es posava malalt, jo el substituïa. Era com un comodí, em trobava per tot. És una passa que no em sap cap greu haver fet, i, contràriament al que poden pensar alguns, que diuen que els cors fan malbé les veus, a mi m'ha servit de molt com a aprenentatge, per començar a acostumar-me a cantar amb l'acompanyament del director i a aprendre a respectar els temps.

—Tot i que vostè s'ha format cent per cent al Liceu, ha dit en alguna entrevista que sentia certa nostàlgia de l'ambient familiar d'altres èpoques. S'ha fet tot un poc més fred?

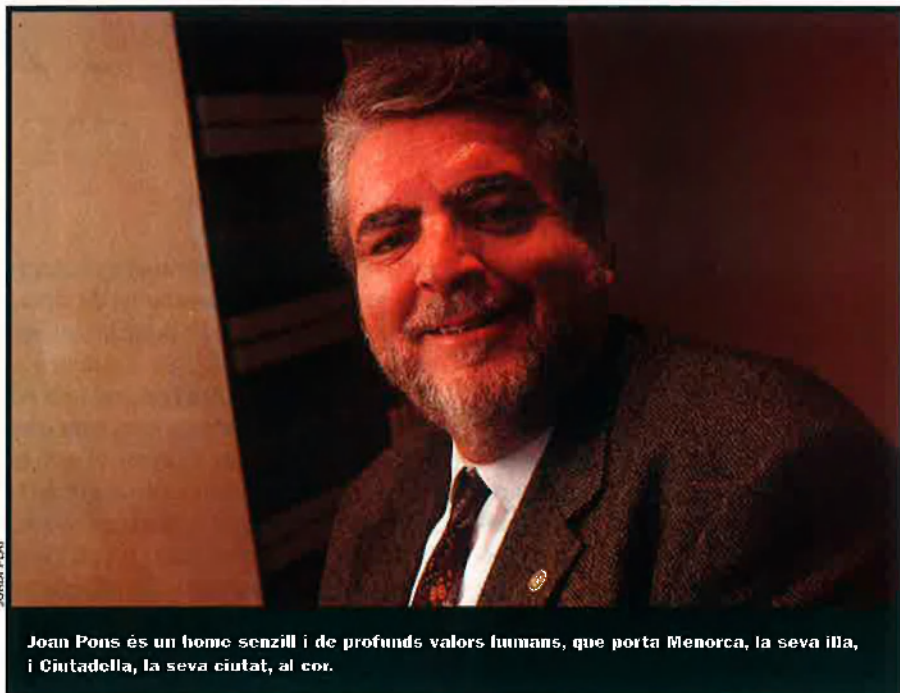
—Les meves cases son el Metropolitan, la Scala, el Liceu, i també Zuric i Viena, on cada any actuo. Però és cert el que diu. L'organització s'ha tornat més freda. Hi ha hagut canvis de direcció. Li explicaré una cosa.

Abans, quan començava a viatjar i arribava a Menorca, l'ambient que jo vivia en la rebuda era més familiar. Pràcticament quan l'avió entrava dins la pista, els meus fills ja m'esperaven darrere el pinaret. Esperaven la maleta tots plegats. Ara no poden entrar-hi fins que no treuen les maletes. I en tot el que té a veure amb l'organització, ha passat el mateix. Allà on hi havia un porter, avui hi ha guàrdies de seguretat. M'ha passat d'arribar i que em preguntin qui som. És una cosa que molesta una mica, però que vull comprendre. L'ambient s'ha fet menys familiar que no era abans. Ara tot funciona més com una indústria.

—Entre els premis que no té encara, hi ha el Grammy. Li agradaria guanyar-lo?

—El 1982 o el 1983 vaig rebre una nominació als Grammy per *Pagliaci*. El treball es va enregistrar a La Scala de Milà. Vam fer el disc i la pel·lícula. L'acadèmia va nominar la banda sonora. Però és una cosa que tampoc no m'he molestat a incloure al meu currículum.

—El món de la música viu amb preocupació la transformació que està patint la indústria discogràfica. Creu que la crisi de les discogràfiques arribarà també a l'òpera i al món de la música clàssica?

Joan Pons és un home senzill i de profunds valors humans, que porta Menorca, la seva illa, i Ciutadella, la seva ciutat, al cor.

—Els discos són cars i, és clar, quan tothom pot baixar-se una cançó d'Internet, o una pel·lícula... Les discogràfiques s'haurien de plantejar què fan. Però li diré una cosa: les cases de discos sempre ploren. N'hi ha que se'n volen aprofitar, del treball de l'artista. Recentment m'han demanat poder enregistrar una òpera que he de fer en directe. M'han dit que em regalarien quinze discos. I han començat a plorar, que si no saben si trobaran patrocinadors... Miri, el que canta també vol cobrar. Ells pretenen fer-ho gratuït i, així, obtenir només ells beneficis. Si el disc anàs bé i es venqués molt, jo em quedaria sense cap benefici. Per experiència, li puc dir que les cases discogràfiques es quixen per qualsevol cosa.

—Bartomeu Amengual, un dels dos autors de *Bravo Joan Pons: l'univers del baríton a Nova York*, el primer llibre dedicat íntegrament a vostè, ha reconegut que la idea d'escriure'l va sorgir per posar remei a un cert desconeixement de la seva figura entre el públic. Pensa a vegades que la seva feina no es valora en tota la seva dimensió?

—Miri, la gent a qui li agrada l'òpera em coneix. Això és el més

important per a mi. Faig una vida molt normal, m'agrada passar desapercebut. Ara mateix, han arribat uns amics meus de Ciutadella aquí, a Sevilla, per veure'm actuar. Aquestes són les coses que m'agraden. A Ciutadella, el meu poble, quan hi vaig és per descansar, no per parlar d'òpera. Surt amb els meus amics a berenar i a passar-m'ho bé i preferisc saber més les coses que passen al meu poble que no les que han succeït al món de l'òpera. Cadascú és com és, i jo som d'aquesta manera. Poden donar-me els premis i els guardons que em donin, que jo a l'endemà no hi pens. Si he de fer disbauxa amb els amics, en faig, i si cal posar-se seriós, m'hi pos.

—Un dels seus orgulls més grans sembla que és passejar el nom de Menorca pels millors escenaris del món...

—Tothom sap d'on som i tots els programes ho posen ben clar. Posen que som de Ciutadella de Menorca. I jo en faig campanya sempre que puc. Menorca és una illa meravellosa, i els que no hi viuen se n'adonen pas molt més que els que hi viuen. A Menorca es viu molt bé.

Carles Marquès